

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Urbanística 3		Código	630G02029
Titulación	Grao en Estudios de Arquitectura			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Proxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición			
Coordinación	Beltran Pedreira, Jose Ricardo	Correo electrónico	ricardo.beltran@udc.es	
Profesorado	Beltran Pedreira, Jose Ricardo Conde Garcia, Jesus Gallego Picard, Pablo Gonzalez Harguindegay, Javier Llamazares Castro, Jesus	Correo electrónico	ricardo.beltran@udc.es jesus.conde@udc.es pablo.gallego@udc.es javier.harguindegay@udc.es j.llamazares@udc.es	
Web				
Descripción xeral	O curso plantéase como unha introducción ao proxecto urbano de espacio libre-público, mediante a achega ao medio ambiente e á sostibilidade como referencias clave para o seu diseño, a importancia do trazado dos servizos urbanísticos, o coñecemento das condicións normativas, de accesibilidade e mobilidade, así como unha aproximación á súa construcción. A asignatura estructúrase en dúas partes: teoría e práctica, estreitamente relacionadas e que se desenrolan en paralelo ao longo do curso. A avaliación do alumno dependerá, además da súa participación na materia específica, na que se estima unha asistencia mínima obligatoria dun 80%, da participación e entregas realizadas no conxunto do Taller 6, a onde se vincula a parte práctica principal da asignatura.			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos: non hai</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen: todas</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican: se introducen probas teórico prácticas, que se realizaran durante o curso para favorecer a evaluación continua do alumno.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: se potencia las TICS para la atención a los estudiantes. CORREO E. (SEMANAL) TEAMS (MANTENDO OS HORARIOS DAS CLASES) MOODLE (SEMANAL)</p> <p>4. Modificacións na avaliación: No caso de docencia non presencial se suprime a obligación de asistencia del 80%, en calquera caso deberá seguir el curso y acreditar las tareas y entregas que se realicen durante el desarrollo de la actividad docente.</p> <p>*Observacións de evaluación: Se intensificará el sistema de evaluación continua mediante la realización de pruebas prácticas teóricas que se realizaran durante el transcurso del curso.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: Non hai</p>			

Competencias do título

Código	Competencias do título

A34	Capacidade para a concepción, a práctica e desenvolvimento de proxectos básicos e de execución, esbozos e anteproxectos. (T)
A35	Capacidade para a concepción, a práctica e desenvolvimento de proxectos urbanos. (T)
A37	Capacidade para elaborar programas funcionais de edificios e espazos urbanos. (T)
A39	Aptitude para suprimir barreiras arquitectónicas. (T)
A41	Aptitude para resolver o acondicionamento ambiental pasivo, incluíndo o illamento térmico e acústico, o control climático, o rendemento enerxético e a iluminación natural. (T)
A42	Aptitude para catalogar o patrimonio edificado e urbano e planificar a súa protección. (T)
A45	Capacidade para deseñar e executar trazados urbanos e proxectos de urbanización, xardinería e paisaxe. (T)
A46	Capacidade para aplicar normas e ordenanzas urbanísticas.
A51	Coñecemento axeitado dos métodos de estudo das necesidades sociais, a calidade de vida, a habitabilidade e os programas básicos de vivenda.
A52	Coñecemento axeitado da ecoloxía, a sostibilidade e os principios de conservación de recursos enerxéticos e medioambientais.
A53	Coñecemento axeitado das tradicións arquitectónicas, urbanísticas e paisaxísticas da cultura occidental, así como dos seus fundamentos técnicos, climáticos, económicos, sociais e ideolóxicos.
A55	Coñecemento axeitado da relación entre os patróns culturais e as responsabilidades sociais do arquitecto.
A56	Coñecemento axeitado das bases da arquitectura vernácula.
A58	Coñecemento axeitado dos fundamentos metodolóxicos do planeamento urbano e a ordenación territorial e metropolitana.
A59	Coñecemento dos mecanismos de redacción e xestión dos planos urbanísticos a calquera escala.
A63	Elaboración, presentación e defensa ante un Tribunal Universitario dun traballo académico orixinal realizado individualmente relacionado con calquera das disciplinas cursadas.
B2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio
B3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B5	Que os estudiantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	Coñecer a historia e as teorías da arquitectura, así coma as artes, tecnoloxías e ciencias humanas relacionadas con esta
B8	Coñecer o urbanismo e as técnicas aplicadas no proceso de planificación
B11	Coñecer as industrias, organizacións, normativas e procedementos para plasmar os proxectos en edificios e para integrar os planos na planificación
B12	Comprender as relacións entre as persoas e os edificios e entre estes e o seu entorno, así como a necesidade de relacionar os edificios e os espazos situados entre eles en función das necesidades e da escala humana
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para o aprendizaxe ao longo da súa vida
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias do título

O estudiante debe coñecer as prestacións que se demandan no proxecto e construcción do espazo público, recoñecendo as categorías nas que se pode clasificar. Debe saber facer as análise necesarias da problemática que plantexa, elaborando un catálogo dos tipos de espazos recoñecidos, en especial os relacionados cos conceptos xerais de rúa, praza e xogo.	A34 A35 A37 A39 A41 A42 A45 A51 A52 A53 A55 A56 A58	B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12	C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8
O estudiante debe de saber da normativa aplicable no proxecto de espazo público, coñecendo as súas prestacións como garante dunhas axeitadas condicións de accesibilidade e de servizo. Debe saber atopar a solución axeitada e demostrar que o seu proxecto cumpre con estas condicións.	A34 A35 A37 A39 A45 A46 A52 A53 A58 A59 A63	B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12	C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8
O estudiante debe coñecer as condicións ambientais que afectan ao proxecto de espazo público, entendendo a relación entre vexetación e arquitectura como parte importante do seu valor e cualidade. Debe saber dar solucións axeitadas e cuantificar o valor ambiental do seu proxecto.	A34 A35 A39 A42 A45 A51 A52 A53 A55 A58 A59 A63	B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12	C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8
O estudiante debe alcanzar a competencia para dirixir e integrarse nun equipo multidisciplinar capaz de elaborar proxectos de espazo público, en escalas que irán, dende a estratexia de ordenación ata o proxecto de urbanización, incluindo o detalle da súa construcción e o entendemento dos elementos de servizo.	A34 A35 A37 A39 A42 A45 A46 A52 A53 A55 A58 A59 A63	B2 B3 B4 B5 B8 B11 B12	C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
MÓDULO I: PROXECTO E CONSTRUCIÓN DO ESPAZO URBANO	I.I. ESPAZO PÚBLICO (RED) E TECIDO I.II. CATEGORÍAS I.III. RÚA I.IV. PRAZA E XOGO
MÓDULO II: CONDICIÓN DE ACCESIBILIDADE E SERVIZO. NORMATIVA APLICABLE	II.I. ACCESIBILIDADE E MEDIO FÍSICO II.II. TRAZADO DE VÍAS URBÁNS II.III. APARCAMENTO II.IV. PEATÓN E BICI II.V. SERVIZOS URBÁNS
MÓDULO III: MEDIOAMBIENTE E ESPAZO LIBRE-PÚBLICO	III.I. CONDICIÓN AMBIENTAL III.II. PLANTA E ARQUITECTURA III.III. ESPAZO VERDE III.IV. BORDE URBANO

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Obradoiro	A34 A35 A37 A39 A41 A42 A45 A46 A51 A52 A53 A55 A56 A58 A59 A63 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	30	60	90
Saídas de campo	A34 A35 A42 A46 A51 A52 A53 A55 A56 A58 A59 B2 B3 B4 B5 B12 C4 C7	3	3	6
Discusión dirixida	A34 A35 A37 A45 A46 A52 A53 A55 A56 A58 A59 A63 B2 B3 B4 B5 B12 C1 C4 C6 C7	2	0	2
Actividades iniciais	A34 A37 A42 A46 A51 A52 A53 A55 A56 A59 B3 B4 B5 B12 C4 C7	1	0	1
Proba obxectiva	A34 A35 A37 A39 A41 A45 A46 A51 A52 A53 A55 A58 A59 B2 B5 B6 B8 B11 C1 C3 C7 C8	1	0	1

Traballos tutelados	A34 A35 A37 A39 A41 A42 A45 A46 A51 A52 A53 A55 A58 A59 A63 B2 B3 B4 B5 B12 C1 C4 C5 C6 C8	7	0	7
Proba de resposta múltiple	A34 A35 A37 A39 A41 A45 A46 A51 A52 A53 A55 A56 A58 A59 B2 B4 B5 B6 B8 C6	1	0	1
Análise de fontes documentais	A35 A37 A39 A42 A46 A51 A52 A53 A55 A56 A58 A59 B3 B4 B12 C1 C4 C5 C6 C7 C8	5	0	5
Esquemas	A34 A35 A37 A45 A59 A63 B2 B3 B4 B12 C1 C4 C6 C8	2	0	2
Portafolios do alumno	A34 A35 A37 A63 B2 B3 B4 C6 C8	3	0	3
Prácticas a través de TIC	A34 A35 A37 A39 A41 A45 A46 A51 A52 A53 A55 A56 A58 A59 B2 B3 B5 B6 B8 B11 C3 C8	5	0	5
Lecturas	A34 A35 A37 A39 A41 A45 A46 A51 A52 A53 A55 A58 A59 B3 B4 B6 B8 B11 B12 C6 C8	8	0	8
Proba práctica	A34 A35 A37 A39 A41 A42 A45 A46 A51 A52 A53 A55 A56 A58 A59 A63 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	0	2
Proba mixta	A34 A35 A37 A39 A41 A42 A45 A46 A51 A52 A53 A55 A56 A58 A59 A63 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	0	2

Sesión maxistral	A34 A35 A37 A39 A41 A45 A46 A52 A53 A55 A56 A58 A59 B2 B3 B4 B6 B8 B11 B12 C4 C5 C6 C7 C8	13	0	13
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Obradoiro	traballo de análisis, planificación territorial e deseño urbano. Desenrolase vinculado ao Taller 5, onde se definen os contidos da práctica, obxectivos, documentación e entregas.
Saídas de campo	considérase fundamental o coñecemento do territorio obxeto do análise, polo que a visita ao lugar elixido para o traballo é fundamental.
Discusión dirixida	os resultados do obradoiro serán obxecto de discusións dirixidas ao longo do curso.
Actividades iniciais	presentación das actividades a realizar no curso e inicio da busca a partir da descripción de fontes documentais básicas
Proba obxectiva	proba utilizada para evaluar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc, aplicable tanto para a evaluación diagnóstica, formativa ou aditiva e pode conter tanto preguntas escritas de resposta múltiple, escritas de resposta curta, longa e de xeito gráfico.
Traballos tutelados	traballos de busca de información, análise ou resumo en paralelo co traballo do obradoiro.
Proba de resposta múltiple	proba obxectiva que consiste en preguntas directas con varias opciones de respuesta das que unha de ellas é válida.
Análise de fontes documentais	técnica metodolóxica na que se utilizan documentos audiovisuais e bibliográficos relevantes para a temática da materia e que forman parte non só da aproximación á solución dos traballos a resolver senón contido relevante dos mesmos.
Esquemas	consiste na elaboración de síntesis dos principais contidos dos traballos, sendo un recurso óptimo que fálicita a comprensión da realidade e a explicación das propostas.
Portafolios do alumno	documentos de resumo gráfico e escrito que explican partes concretas dalgún traballo específico realizado como as maquetas que se realizan no curso ou a posta en orde da información urbanística.
Prácticas a través de TIC	control do traballo individual das prácticas do obradoiro mediante TIC.
Lecturas	ao longo do curso indícanse unha serie de lecturas de apoio que son de grande utilidade para facilitar o entendemento e asimilación dos coñecementos teóricos así como para establecer pautas e abrir posibilidades que orienten o traballo no obradoiro.
Proba práctica	Proba na que se busca que o alumno desenvolva total ou parcialmente alguma práctica que previamente tivese feito durante as clases prácticas. A proba práctica pode incluir previamente a resolución dunha pregunta/problema que teña como resultado a aplicación práctica dunha determinada técnica ou práctica aprendida.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de respuesta múltiple, de ordenación, de respuesta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.
Sesión maxistral	os distintos temas relevantes para o desenvolvemento do obradoiro serán obxecto de sesións maxistrais.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Lecturas	
Obradoiro	
Saídas de campo	
Discusión dirixida	
Traballos tutelados	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Obradoiro	A34 A35 A37 A39 A41 A42 A45 A46 A51 A52 A53 A55 A56 A58 A59 A63 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	O traballo final valorarase nas súas vertentes analítica, planificadora e de deseño. Parte do traballo práctico estará relacionado coa práctica do Taller 5, de tal maneira que, tanto o texto como as entregas formarán parte dos contidos do mesmo. As entregas serán únicas e para a avaliación do alumno será imprescindible ter participado e entregado de forma completa tanto o traballo realizado para as clases prácticas da asignatura coma para o taller.	50
Proba obxectiva	A34 A35 A37 A39 A41 A45 A46 A51 A52 A53 A55 A58 A59 B2 B5 B6 B8 B11 C1 C3 C7 C8	Os coñecementos instrumentais contidos no temario de docencia expositiva, teóricos e prácticos, do curso serán avaliados mediante unha proba obxectiva que pode conter tanto preguntas escritas de resposta múltiple, escritas de resposta curta, longa e de xeito gráfico.	50

Observacións avaliación

Trátase dunha Avaliación Continua, controlada mediante a asistencia a clase completada coa realización de probas teórico-prácticas que permiten comprobar que o estudiante asimilou os contidos conceptuais e procedimentais propios da asignatura. A avaliación do alumno dependerá, ademáis da súa participación na materia específica, na que se estima unha asistencia mínima obligatoria dun 80%, da participación e entregas realizadas no conxunto de Taller 6, a onde se vincula a parte práctica principal da asignatura. Tanto a non realización das probas propostas como o incumprimento de asistencia ou de entregas suporá un Non Presentado como calificación da convocatoria. En cualquera caso, a calificación final da asignatura será valorada coa media que resulta das calificacións tanto das probas escritas e examen como as probas teórico prácticas. O coñecemento do alumno deberá estar sempre en cualquera de elles por riba do 50%. A avaliación do estudiante nas convocatorias extraordinarias levarase a cabo mediante a realización dun único exame, se ben aqueles alumnos que non teñan superado a parte correspondente ás probas teórico-prácticas, deberán tamén acreditar a corrección e realización das mesmas. A avaliación do estudiante en sucesivas matrículas realizarase polo mesmo procedimento arriba descrito. A docencia a alumnos de programas de mobilidade adaptarase a condicións pedagógicas e de traballos tutelados especiais, así como as probas e exames de avaliación.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Kevin Lynch (). La imagen de la ciudad. Y. AshiharaEl Diseño de Espacios ExterioresLibro J. Martínez SarandesesEspaces Públicos UrbanosLibro J. GehlLa Humanización del Espacio UrbanoLibro Fernando TeránCalles y algo más que CallesLibro Carlos Martínez Caro y Juan Luís de Las RivasArquitectura UrbanaLibro Gordon CullenEl Paisaje UrbanoLibro Aldo RossiLa Arquitectura de la CiudadLibro M. Herce y J. MiróEl soporte infraestructural de la ciudadLibro C. Norberg-SchulzIntenciones en arquitecturaLibro F. Manchón y J. SantameraRecomendaciones para el proyecto y diseño del viario urbanoLibro Manuel Solá MoralesEspaces públicos y espacios colectivosCapítulo de revista CSCAEGuía para la redacción de Proyectos de UrbanizaciónLibro I. McHargProyectar con la naturalezaLibro M.Hough Naturaleza y Ciudad libro
Bibliografía complementaria	A. FalcónEspaces Verdes para una Ciudad SostenibleLibro AAVVLa Calle. Diseño para peatones y ciclistasLibro D. BoeminhausPavimentos y límites urbanosLibro Dieter PrintzPlanificación y Configuración UrbanaLibro Robert Venturi y AAVVAprediendo de las VegasLibro C. Juel-ChristiansenMonumento y NichoLibro AAVV+Revista AAVVPaiseaRevista Gilles ClémentEl jardín en movimientoLibroAntoni FalcónEspaces verdes para una ciudad sostenible.Libro

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Proxectos 1/630G01001

Proxectos 2/630G01006

Proxectos 3/630G01011

Proxectos 4/630G01016

Urbanística 1/630G01018

Proxectos 5/630G01021

Urbanística 2/630G01024

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Proxectos 6/630G01026

Materias que continúan o temario

Proxectos 6/630G01026

Urbanística 4/630G01032

Urbanística 5/630G01042

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías